Wymagania programowe na poszczególne oceny – edukacja dla bezpieczeństwa

1. Postepowanie w sytuacjach zagrożeń

Ocena				
dopuszczająca [1]	**dostateczna [1 + 2]**	**dobra [1 + 2 + 3]**	**bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]**	**celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]**
Uczeń: • charakteryzuje zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu • rozpoznaje zagrożenia • wymienia nazwy służb działających na rzecz zwalczania zagrożeń • wymienia główne przyczyny pożarów • opisuje zasady postępowania podczas pożaru • wymienia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas pożaru • wymienia rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego • rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej • omawia zasady zachowania podczas ataku terrorystycznego (np. wtargnięcie uzbrojonej osoby do szkoły) • opisuje obowiązki pieszego i kierowcy wobec pojazdu uprzywilejowanego	Uczeń: • opisuje kluczowe elementy szkolnej instrukcji ewakuacji: ○ sygnały ○ drogi i wyjścia ewakuacyjne ○ miejsce zbiórki ○ zasady zachowania podczas ewakuacji • wymienia podstawowe środki alarmowe • opisuje sposób użycia podręcznego sprzętu gaśniczego • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy • przedstawia typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru lub innych klęsk żywiołowych • opisuje zakres i sposób przygotowania się do planowanej ewakuacji • opisuje zasady postępowania podczas powodzi, śnieżycy, wichury, burzy	Uczeń: • omawia zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu • omawia zasady postępowania po opublikowaniu komunikatu ostrzegawczego • charakteryzuje działalność i zadania społecznych podmiotów ratowniczych, w tym: Ochotniczej Straży Pożarnej, GOPR, WOPR • opisuje sposoby gaszenia najczęściej występujących pożarów (w zarodku) • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • wymienia rodzaje znaków substancji toksycznych	Uczeń: • charakteryzuje stopnie ewakuacji • omawia zasady ewakuacji zwierząt z terenów zagrożonych • uzasadnia i proponuje skuteczne sposoby zapobiegania panice	Uczeń: • redaguje treść komunikatu ostrzegawczego o zbliżającym się (wybranym) zagrożeniu dla miejscowości, w której mieszka

2. Bezpieczeństwo państwa

Ocena				
dopuszczająca [1]	**dostateczna [1 + 2]**	**dobra [1 + 2 + 3]**	**bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]**	**celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]**
Uczeń: • wymienia i charakteryzuje dziedziny bezpieczeństwa państwa • wymienia elementy składowe systemu bezpieczeństwa i jego poszczególne instytucje, • wymienia rodzaje sił zbrojnych RP • rozpoznaje podstawowe typy uzbrojenia Sił Zbrojnych RP	Uczeń: • omawia zadania, strukturę oraz podstawowe uzbrojenie i wyposażenie Sił Zbrojnych RP • wymienia i uzasadnia geopolityczne aspekty bezpieczeństwa państwa • charakteryzuje rodzaje sił zbrojnych RP	Uczeń: • identyfikuje wyzwania dla bezpieczeństwa indywidualnego i zbiorowego • wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberprzemocy, opisuje procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia • wymienia najczęstsze zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa	Uczeń: • wymienia zadania i kompetencje władz państwowych oraz samorządowych w zakresie obronności • proponuje działania podnoszące bezpieczeństwo w sieci • wymienia główne zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa	Uczeń: • jest członkiem organizacji skautowych lub proobronnych, lub grup rekonstrukcyjnych itp. • doskonali się w wybranej dyscyplinie sportowej przydatnej w zakresie obronności kraju (sporty walki, strzelectwo, lekkoatletyka, biegi na orientację, jeździectwo, pływanie, nurkowanie, spadochroniarstwo itp.)

3. Podstawy pierwszej pomocy

Ocena				
dopuszczająca [1]	**dostateczna [1 + 2]**	**dobra [1 + 2 + 3]**	**bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]**	**celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]**
Uczeń: • podaje definicję pierwszej pomocy • wymienia działania wchodzące w zakres pierwszej pomocy • potrafi rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia	Uczeń: • opisuje rolę układów: oddychania, krążenia i nerwowego dla prawidłowego funkcjonowania organizmu • omawia zasady postępowanie w przypadku omdlenia	Uczeń: • przeprowadza wywiad ratowniczy SAMPLE • wymienia najczęstsze przyczyny utraty przytomności • proponuje działania samopomocowe po zaobserwowaniu objawów zwiastujących omdlenie	Uczeń: • wymienia i opisuje poszczególne ogniwa łańcucha przeżycia • omawia znaczenie pojęcia „złota godzina” • opisuje sytuacje, w jakich można prowadzić resuscytację z wyłącznym	Uczeń: • uczestniczył w pozaszkolnych formacjach związanych z ratownictwem medycznym • potrafi zainstalować w telefonie komórkowym system ostrzegania o lokalnych zagrożeniach

• opisuje wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce, np. domowej • opisuje zasady bezpiecznego postępowania w miejscu zdarzenia • prawidłowo wzywa pomoc • opisuje zasady postępowania z osobą nieprzytomną • systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej • opisuje metody udzielania pierwszej pomocy w urazach kończyn • omawia zasady postępowania przeciwwstrząsowego • wymienia objawy związane z najczęstszymi obrażeniami narządu ruchu • omawia zasady postępowania z poszkodowanymi, u których podejrzewa się uraz kręgosłupa • proponuje zastosowanie zastępczych środków opatrunkowych • w sytuacjach symulowanych prawidłowo unieruchamia kończynę	• wykonuje podstawowe czynności resuscytacji krążeniowo-oddechowej • wykonuje podstawowe czynności pierwszej pomocy w zadławieniu • przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć • wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny oraz opatrunek uciskowy • omawia i stosuje zasady unieruchamiania złamań kości długich i stawów • wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach • opisuje zagrożenia dla życia związane z utratą dużej ilości krwi w krótkim czasie (wstrząs) • wymienia typowe objawy wstrząsu krwotocznego • bezpiecznie odwraca poszkodowanego z brzucha na plecy • układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej/ bocznej - ustalonej	• wymienia typowe objawy zwiastujące, poprzedzające omdlenie • wykonuje podstawowe opatrunki osłaniające w obrębie głowy i tułowia • zakłada opatrunek uciskowy na rany w obrębie głowy i tułowia • wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego • prawidłowo szacuje powierzchnię oparzeń • wyjaśnia cel doraźnego unieruchomienia kończyny (zmniejszenie bólu, ograniczenie ryzyka pogłębiania urazu, umożliwienie bezpiecznego transportu • opisuje działania ratownicze w przypadku ciała obcego w oku • wymienia główne stany zagrożenia życia lub zdrowia • definiuje NZK , wymienia jego przyczyny i typowe objawy • charakteryzuje zagrożenia płynące ze strony wstrząsu anafilaktycznego	uciskaniem klatki piersiowej • opisuje algorytm podstawowych czynności resuscytacyjnych u niemowląt i dzieci • praktycznie wykorzystuje w sytuacjach symulowanych automatyczny defibrylator (AED) • proponuje działania zapobiegające zadławieniu w typowych sytuacjach życia codziennego • omawia okoliczności i sposób zakładania opaski uciskowej • omawia sposób wykonania chwytu Rauteka i wskazuje okoliczności typowe dla jego zastosowania • umiejętnie stosuje schemat diagnostyczny FAST	

po urazie w zastanej pozycji • opisuje sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadku: ○ zawału serca ○ udaru mózgu ○ napadu duszności ○ porażenia prądem ○ ukąszenia lub użądlenia ○ napadu padaczkowego ○ hipo- lub hiperglikemii				

4. Kształtowanie postaw obronnych

Ocena				
dopuszczająca [1]	**dostateczna [1 + 2]**	**dobra [1 + 2 + 3]**	**bardzo dobra [1 + 2 + 3 + 4]**	**celująca [1 + 2 + 3 + 4+5]**
Uczeń: • omawia zasadę BLOS • omawia zasady zachowania na strzelnicy • zna podstawowe zasady orientowania się w terenie	Uczeń: • wymienia przykłady broni strzeleckiej • omawia przykłady urządzeń i narzędzi przydatnych podczas poruszania się w nieznanym terenie (kompas, GPS, mapy, punkty charakterystyczne)	Uczeń: • prawidłowo przyjmuje pozycje strzeleckie: stojąc, klęcząc, leżąc) • wymienia podstawowe elementy broni palnej • potrafi orientować się w terenie za pomocą: mapy, kompasu, GPS, punktów charakterystycznych • omawia ograniczenia związane z wykorzystaniem urządzeń GPS i kompasu	Uczeń: • potrafi zgrywać przyrządy celownicze • wymienia i charakteryzuje rodzaje map • omawia najważniejsze elementy mapy	Uczeń: • wymienia główne przyczyny wypadków podczas strzelania